

Novine u jurisprudenciji Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Pripremila: Mirela Adžajlić-Hodžić, Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Uvod

Za ovaj broj časopisa *Pravna hronika* Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izdvojio je četiri presude iz prve polovine 2022. godine, i to jednu presudu iz oblasti krivičnog prava i tri presude iz oblasti građanskog prava.

Presuda 96 o K 119656 22 Kž – Produženo krivično djelo Nedožvoljena trgovina iz člana 261 stav 1 Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ br. 19/20 – prečišćeni tekst)

Činjenice i žalbeni navodi

Prvostepenom presudom optuženi M.Ć. oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci te presude počinio produženo krivično djelo Nedožvoljena trgovina iz člana 261 stav 1 Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa ga je sud osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca.

Protiv navedene presude žalbu je podnio branilac optuženog zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede Krivičnog zakona.

Odluka

Branilac, između ostalog, neargumentovano prigovara da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka povredom člana 2 u vezi sa članom 10 i članom 67 stav 3 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer su po mišljenju branioca dokazi navedenih poruka korisnika „B.“ registrovanog na www... pribavljeni bez naredbe suda, iako se radi o privatnim porukama, i da se iste mogu oduzeti samo u skladu s odredbom člana 67 stav 3 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa se radi o nezakonitim dokazima.

Međutim, treba imati u vidu da je optuženi objave na profilu „B.“ javno oglašavao kako bi se sva zainteresovana lica za kupovinu ili prodaju vozila mogla obratiti istom, tako da se ne radi o privatnim podacima, za koje je bilo potrebno pribaviti naredbu za oduzimanje u skladu s odredbom člana 67 stav 3 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako branilac pogrešno zaključuje. U protivnom, kako bi lica koja su zainteresovana za kupovinu ili prodaju vozila koja je optuženi oglašavao mogla stupiti u kontakt s davaocem oglasa i eventualno kupiti ili prodati određeno vozilo. Ovaj Sud podsjeća na sadržaj člana 219 stav 1 Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji propisuje da ovlašćeno službeno lice može, između ostalog, preduzeti potrebne mjere u vezi s utvrđivanjem identiteta lica i predmeta, obaviti uvid u određenu dokumentaciju, kao i preduzeti i druge potrebne mjere i radnje i o tome sastaviti zapisnik ili službene zabilješke. Upravo na navedeni način su i prikupljeni navedeni dokazi, odnosno utvrđen identitet lica koje je pod profilom „B.“ nudilo na prodaju vozila, te takođe kupovalo pa prodavalo motorna vozila, kako je to opisano pod tačkama 1 i 2 izreke pobijane presude. Između ostalog i iz materijalnog dokaza D4 Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – Odgovor na zahtjev

sačinjen od P.d.o.o. od 25.04.2018. godine – P.d.o.o. dostavlja raspoložive podatke vezano za lice koje je na www... registrovano pod korisničkim imenom „B.“. Takođe, treba imati u vidu da nije ni vršeno oduzimanje predmeta nego su zatražene informacije o licu koje koristi navedeno korisničko ime, a što proizilazi i iz naprijed navedenog dopisa.

Imajući u vidu naprijed navedeno nije se mogao prihvatiti prigovor branioca povrede navedenih odredaba Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ni tvrdnja da se radi o nezakonito pribavljenim dokazima.

Presuda broj 96 o P 108205 21 GŽ 2 – Predaja u posjed nekretnine

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine br. 96 o P 108205 20 P 2 od 06.07.2021. godine obavezuje se tužena da tužiocu, kao vlasniku, preda u posjed jednoiposoban stan, bliže identifikovan u izreci presude. Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da sud obaveže tuženu da mu, kao vlasniku, preda u posjed stambeni objekat bliže identifikovan u izreci prvostepene presude, a tužena se takvom zahtjevu tužioca suprotstavila, u bitnom, tvrdnjom da sporna nekretnina nije u njenom posjedu. Na osnovu provedenih dokaza tokom postupka, prvostepeni sud je utvrdio da je tužilac vlasnik predmetne nekretnine i da je tužena u posjedu iste i primjenom odredbe člana 41 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donio je odluku sadržanu u stavu prvom izreke pobijane presude, dok je o troškovima postupka, stavom drugim izreke, odlučio na osnovu odredbi članova 120 i 121 Zakona o parničnom postupku, uvažavajući uspjeh stranaka u sporu.

Blagovremeno izjavljenom žalbom tužena prvostepenu presudu pobija u cjelosti zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj Sud žalbu usvoji i prvostepenu presudu preinači na način da tužbeni zahtjev tužioca u cijelosti odbije kao neosnovan ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odluka

Po ocjeni ovog Suda, tužena žalbom nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude. Naime, nije osnovano ukazivanje u žalbi tužene da je prvostepeni sud povrijedio odredbe članova 7 i 8 Zakona o parničnom postupku, budući da iz dokaza provedenih tokom postupka nije mogao utvrditi odlučnu činjenicu s aspekta rješavanja ovog spora, a to je činjenica da se tužena nalazi u posjedu sporne nekretnine. Ovo stoga jer i po ocjeni Apelacionog suda Brčko distrikta BiH provedeni dokazi pred prvostepenim sudom predstavljaju pouzdan osnov za zaključak i utvrđenje da se tužena nalazi u posjedu predmetnog stana u vlasništvu tužioca, konkretno uzimajući u obzir da je u aktima koje je tužena upućivala Ustavnom sudu radi osporavanja prava vlasništva na predmetnom stanu navedena adresa na kojoj se nalazi ovaj objekat, da je na interfonu i na vratima stana naznačeno ime tužene i da se u evidencijama kupaca električne energije, vode i usluge odvoza smeća kod JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt Bosne i Hercegovine kao korisnik vodi tužena, te najbitnije okolnosti, koja je utvrđena na osnovu pravilne ocjene izvedenog dokaza saslušanjem tužioca, da se ključevi od predmetnog stana nalaze kod tužene i da tužena iste nije dobrovoljno predala tužiocu na traženje. Tim prije, pošto tužena po više puta upućenim pozivima od strane prvostepenog suda nije pristupila pred sud radi provođenja dokaza njenim saslušanjem kao parnične stranke i pošto se posjed, kako to pravilno rezonuje i prvostepeni sud, ne mora nužno manifestovati svakodnevnim boravkom tužene u predmetnoj nekretnini (ne mora nužno

tužena da živi u ovom stanju), već je dovoljno da svoju faktičku vlast na stvari ostvaruje posredno, na gore opisani način.

Presuda broj 96 O P 118883 21 Gž – Isplata regresnog potraživanja, odgovornost pravnog lica za štetu koju prouzrokuje njegov organ

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine br. 96 O P 118883 18 P od 27.05.2021. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kao neosnovan. Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je tužbeni zahtjev tužioca kojim na osnovu odredbe člana 172 stav (2) u vezi s odredbom člana 206 stavovi (3) i (4) Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89; u daljem tekstu: ZOO) traži da sud obaveže tužene (direktora, zamjenika direktora i predsjednika upravnog odbora tužioca) na isplatu regresnog potraživanja, konkretno iznosa od ukupno 21.836,66 KM, koji je tužilac po sudskoj presudi (presuda Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine br. 96 O P 100722 18 Gž od 26.02.2018. godine) isplatio privrednom društvu M.d.o.o.B., jer isti dug, odnosno šteta po tužioca, ne bi nastala da su tuženi s dužnom pažnjom pratili i učestvovali u postupku pravilnog i zakonitog zaključenja ugovora o iznajmljivanju radne mašine s navedenim privrednim društvom.

Blagovremeno izjavljenom žalbom tužilac prvostepenu presudu pobija u cjelosti zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud žalbu usvoji, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, odnosno da prvostepenu presudu preinači na način da tužbeni zahtjev tužioca u cijelosti usvoji.

Odluka

Odluka prvostepenog suda je pravilna. Pravilno prvostepeni sud tumači i primjenjuje odredbu člana 172 Zakona o obligacionim odnosima, koja propisuje da pravno lice odgovara za štetu koju njen organ prouzrokuje trećoj osobi u obavljanju ili u vezi s obavljanjem svojih funkcija (stav 1), da ako za određeni slučaj nije šta drugo u zakonu određeno pravno lice ima pravo na naknadu od lica koje je štetu skrivilo namjerno ili krajnjom nepažnjom (stav 2) i da to pravo zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana isplaćene naknade štete (stav 3).

Dakle, za regresnu odgovornost organa pravnog lica, odnosno fizičkih osoba koje vrše funkciju organa pravnog lica prema pravnom licu, kako to pravilno rezonuje prvostepeni sud, nužno je kumulativno ispunjenje slijedećih pretpostavki: da je organ pravnog lica u obavljanju ili u vezi s obavljanjem svojih funkcija prouzrokovao štetu trećem licu (fizičkom ili pravnom) i da su fizička lica koja su vršila funkciju organa (koji je prouzrokovao štetu trećem licu) štetu skrivila namjerno ili krajnjom nepažnjom. Pri tome, namjera postoji kada je lice koje vrši funkciju organa bilo svjesno svoga postupka i htjelo da nastupi štetna posljedica (direktna namjera – *dolus direktus*) ili kada je bilo svjesno da usljed njegovog ponašanja može da nastupi štetna posljedica pa je na to pristao (eventualna namjera – *dolus eventualis*), a krajnja nepažnja (*culpa lata*) kada se lice koje vrši funkciju organa u datoj situaciji nije ponašalo ni s onakvom pažnjom koju bi upotrijebio svaki prosječan čovjek, odnosno prosječan stručnjak ili privrednik. U konkretnom slučaju, stoga, nije ostvarena ni jedna od zakonom predviđenih pretpostavki za odgovornost tuženih po ovom osnovu (odgovornost po odredbi člana 172 ZOO-a) jer tužilac, koji je na taj način i po pravnom osnovu i po činjeničnim navodima opredijelio svoj tužbeni zahtjev u ovom sporu, nije dokazao ni da je šteta radnjama direktora, zamjenika direktora i predsjednika upravnog odbora tužioca prouzrokovana trećoj osobi,

niti da su tuženi u ovoj parnici, postupajući u ulozi organa tužioca, takvu štetu skrivili namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Po ocjeni ovog Suda, pravilnost i zakonitost prvostepene presude ne dovode u pitanje ni žalbene tvrdnje tužioca da je prvostepeni sud počinio povredu odredbe člana 8 Zakona o parničnom postupku, konkretno da je prvostepeni sud zanemario dokaz „Tenderska dokumentacija“ broj ... od 02.09.2013. godine, popunjen i ovjeren od strane firme M.d.o.o.B., gdje je na strani 7 „Obrazac za ponudu – Naziv predmeta nabavke: Nabavka usluga iznajmljivanja radne mašine – kompaktora“ navedeno da je jedinična mjera – radni sati, a pod tačkom 3) Način plaćanja – sukcesivno mjesečno fakturisanje na bazi urađenih usluga za dati mjesec, odnosno da se obračun vrši na osnovu odrađenog broja sati; da su tuženi dopustili zaključenje ugovora sa spornom sadržinom odredbe člana 2 Ugovora kojom su za robu, umjesto usluge, utvrdili cijenu od 28.080,00 KM, odnosno da su propustili da ugovore način plaćanja shodno tenderskoj dokumentaciji; da „tužilac nije ustao s regresnom tužbom protiv tuženih zato što tuženi nisu postupili po odredbama zaključenog ugovora, nego upravo iz razloga što su tuženi, usljed krajnje nepažnje, propustili da u ugovor unesu uslove i način plaćanja predviđen tenderskom dokumentacijom“; te da je tužilac dokazao da mu je pričinjena šteta, jer je zbog krajnje nepažnje tuženih, trećem licu morao isplatiti iznos od 21.836,66 KM, za koji novčani iznos je umanjena njegova imovina.

Naime, čak i kada bi Sud utvrđene činjenice u ovom postupku podvodio pod drugu materijalnopravnu normu u cilju konstituisanja obaveze tuženih da tužiocu solidarno nadoknade iznos potraživan tužbenim prijedlogom (odgovornost po odredbi člana 172 ZOO-a, na kojoj tužilac zasniva svoje potraživanje, kako je to gore obrazloženo, ne postoji), tužilac u ovoj parnici nije dokazao da su tuženi u postupku zaključivanja ugovora s privrednim društvom M.d.o.o.B. usljed krajnje nepažnje propustili uključiti odredbu člana 2 Ugovora odnosno „uskладiti ugovor s tenderskom dokumentacijom“. Ovo stoga jer je takav subjektivni odnos tuženih (postupanje iz namjere ili krajnje nepažnje) tužilac u toku ovog postupka (dakle, i pred prvostepenim i žalbom pred ovim Sudom) dokazivao samo paušalnom tvrdnjom da je „svaki od tuženih postupao suprotno opisu poslova radnog mjesta i odgovornosti na području rada“, čime nije opovrgao zaključak prvostepenog suda da postupanje tuženih u postupku zaključenja ugovora karakteriše namjera ili krajnja nepažnja u cilju prouzrokovanja štete tužiocu ili eventualno trećem licu, koji zaključak se bazira na pravilnom utvrđenom činjeničnom stanju: da je procedura nabavke radne mašine protekla po Zakonu o javnim nabavkama, da je nakon izbora ponuđača pravna služba sačinila Nacrt ugovora, da je Nacrt ugovora dobio pozitivno mišljenje od Pravobranilaštva, da sastavni dio zaključenog ugovora čini i tenderska dokumentacija, te da su u sudskom postupku koje je privredno društvo M.d.o.o.B. vodilo protiv ovdje tužioca, dejstvo tog ugovora različito tumačili prvostepeni i drugostepeni sud.

Presuda broj 96 O Ps 123264 22 Pž – Povreda žiga

Činjenice i žalbeni navodi

Pobijanom presudom I UTVRĐUJE SE da je tuženi uvozom i prodajom osvježivača vazduha u zaštićenom obliku drveta kao trodimenzionalnog znaka, korištenjem zaštićenog oblika drveta kao grafičkog znaka na pakovanju osvježivača vazduha, kao i riječi „W...-B...“ za označavanje osvježivača vazduha, odnosno znakova koji su zaštićeni međunarodnim žigovima tužioca koji su registrovani za Bosnu i Hercegovinu, što je tuženi vršio bez ovlaštenja tužioca i time povrijedio žigove tužioca broj ..., broj ... i broj ... koji su registrovani za Bosnu i Hercegovinu; II ZABRANJUJE SE tuženom da bez ovlaštenja tužioca uvozi i prodaje osvježivače vazduha u zaštićenom obliku drveta kao trodimenzionalnog znaka, koristi zaštićeni oblik drveta kao grafički znak na pakovanju osvježivača vazduha, kao i znak u riječi „W...-B...“ za označavanje osvježivača vazduha, odnosno znakove koji su

zaštićeni međunarodnim žigovima tužioca registrovanih za Bosnu i Hercegovinu, te da preduzima sve druge istovjetne i slične radnje u vezi s osvježivačima vazduha u obliku i na način koji povređuje žigove tužioca; III ODBIJA SE tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na uništenje osvježivača vazduha u obliku drveta kao trodimenzionalnog znaka, sva pakovanja osvježivača vazduha koja su obilježena grafičkim znakom u obliku drveta, kao i sve takve osvježivače vazduha koji su obilježeni znakom u riječi „W...-B...“, a koji su zaštićeni međunarodnim žigovima tužioca registrovanih za Bosnu i Hercegovinu koje je uvezao i to u roku od 8 dana od pravosnažnosti presude; IV ODBIJA SE tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo da se obaveže tuženi da tužiocu dostavi potpune podatke o svim licima koja su bila uključena u povredu žigova tužioca, naročito o licima od kojih je tuženi, radi uvoza i prodaje, nabavljao predmetne osvježivače vazduha; V OBAVEZUJE SE tuženi da o svom trošku objavi uvod i izreku ove presude u dnevnim informativnim novinama koje se prodaju na području Bosne i Hercegovine, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude; VI Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv navedene presude, sadržajno iz stavova I, II, V i VI izreke, tuženi je izjavio blagovremenu žalbu zbog bitnih povreda odredaba postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj Sud žalbu uvaži, preinači prvostepenu presudu i odbije tužbeni zahtjev u cijelosti. Troškove žalbenog postupka u opredjeljenom iznosu potražuje.

Odluka

Žalba je djelimično osnovana

Tužilac je zaštitu svojih prava tražio primjenom odredbe člana 49 Zakona o žigovima („Službeni glasnik BiH“, br. 53/10) i prvostepeni sud na osnovu ove odredbe i po ocjeni ovoga Suda je pravilno cijenio tužbeni zahtjev osnovanim (u usvajajućem dijelu).

Odredbom člana 49 stav 1 tačka b) Zakona o žigovima, između ostalog, je propisano da nosilac žiga ima pravo drugim licima zabraniti da neovlašteno koriste znak koji je istovjetan ili sličan njegovom žigu u odnosu na robe ili usluge koje su iste ili slične robi ili uslugama za koje je žig registrovan ako postoji vjerovatnoća da javnost može biti dovedena u zabludu, što uključuje vjerovatnoću dovođenja u vezi s tim znakom ili žigom; dok je stavom 2 tačka b) i tačka c) propisano da u smislu stava 1 ovog člana nosilac žiga ima pravo, kao jedan od načina zaštite žiga, zabraniti nudišenje robe, njeno stavljanje u promet ili njeno skladištenje u te svrhe, ili obavljanje usluga pod zaštićenim znakom, odnosno uvoz, izvoz ili tranzit robe pod zaštićenim znakom. Odredbom člana 51 stav 1 istog Zakona propisano je da žig ne daje pravo njegovom nosiocu da zabrani njegovo korištenje u vezi s robom koju je žigom označio i stavio u promet bilo gdje u svijetu nosilac žiga ili lice koje je on ovlastio.

Prema tome, i po ocjeni ovoga Suda tužilac ima pravo u smislu navedenih zakonskih odredbi da traži zaštitu svojih prava od svih lica koja su bez njegove saglasnosti uvozila robu iste vrste i namjene označenu istim ili sličnim zaštićenim znakom tužioca na teritoriji Bosne i Hercegovine, kada tuženi nije dokazao da je imao saglasnost tužioca kao nosioca zaštićenog žiga (ili lica kojeg je on ovlastio) da uvozi i prodaje robu na teritoriji Bosne i Hercegovine, na koji način je povrijeđen zaštićeni (figurativni) žig.

Odredbom člana 80 stav 1 tačka j) propisano je da tužilac u slučaju utvrđene povrede žiga ima pravo zahtijevati objavljivanje presude o trošku tuženog. To znači da bi ovaj tužbeni zahtjev bio dopušten on se po prirodi stvari mora kumulirati s deklaratornim dijelom tužbenog zahtjeva, pa će ga sud usvojiti ukoliko usvoji deklaratorni dio zahtjeva. Obzirom da je usvojen zahtjev za utvrđenje

povrede žiga (stav I izreke) time je osnovan, u smislu navedene zakonske odredbe, i dio zahtjeva kojim se traži objava presude u javnim glasilima, tim prije što zakonske odredbe ne razrađuju bliže pravila o objavljivanju presude.

Međutim, kako je tužilac objavu presude (izreke) tražio samo u dnevnom listu „Dnevni avaz“, u tom dijelu prvostepena presuda je preinačena na način što je usaglašena sa zahtjevom tužitelja, preciznim određivanjem dnevnih novina gdje se dio presude ima objaviti, zbog čega je po ocjeni ovoga Suda dozvoljena ispravka preinačenjem tog dijela izreke.